

DỰ ÁN NÂNG CẤP ĐÔ THỊ VÙNG ĐBSCL

**Sẽ có nhiều khu dân cư nghèo “đổi đời”
!**

Hồ Xáng Thối khang trang nhờ được cải tạo chỉnh trang

Ngày 14-5-2012, Chính phủ Việt Nam (đại diện là Ngân hàng Nhà nước Việt Nam) và Ngân hàng Thế giới (WB) đã chính thức ký Hiệp định Tài trợ cho Dự án nâng cấp đô thị (NCĐT) vùng ĐBSCL với tổng số vốn trên 392 triệu USD. Từ nay đến năm 2018, dự án sẽ triển khai tại 6 thành phố, gồm: TP Cần Thơ, TP Mỹ Tho (tỉnh Tiền Giang), TP Cà Mau (tỉnh Cà Mau), TP Cao Lãnh (tỉnh Đồng Tháp), TP Rạch Giá (tỉnh Kiên Giang) và TP Trà Vinh (tỉnh Trà Vinh). Tại TP Cần Thơ, công tác chuẩn bị cho dự án đã sẵn sàng và đây sẽ là cơ hội lớn để nhiều khu dân cư đô thị nghèo (gọi tắt khu LIA) của thành phố sớm thay da đổi thịt...

Dự án NCĐT vùng ĐBSCL nằm trong chương trình Xây dựng Chiến lược Nâng cấp đô thị Quốc gia và kế hoạch đầu tư tổng thể cho nâng cấp đô thị đến năm 2020, với mục tiêu giảm nghèo các khu vực đô thị bằng việc cải thiện điều kiện sống và môi trường, áp dụng phương pháp có sự tham gia của cộng đồng... Tại TP Cần Thơ, ngoài những mục tiêu trên, dự án còn góp phần cải thiện điều kiện vệ sinh môi trường chung của toàn thành phố, nâng cao điều kiện và chất lượng cuộc sống cho người dân nghèo đô thị. Theo đó, mở rộng quy mô và khả năng tiếp cận với các dịch vụ cơ sở hạ tầng cơ bản như thoát nước, cấp nước, vệ sinh môi trường, giao thông tại các khu vực dân cư có thu nhập thấp; Quản lý bền vững hạ tầng cơ sở đô thị, nhà đất, từng bước cụ thể hóa chương trình nâng cấp đô thị quốc gia...

Dự án NCĐT vùng ĐBSCL - Tiểu dự án TP Cần Thơ thực hiện trong 2 giai đoạn (có điều chỉnh sớm hơn 1 năm so với ban đầu): giai đoạn 1 từ năm 2012-2014, giải ngân khoảng 30% vốn vay WB; giai đoạn 2 từ năm 2015-2017, giải ngân hết số vốn WB còn lại. Tổng vốn đầu tư của dự án được phê

duyệt chính thức là 90,354,895 triệu USD, trong đó vốn vay (IDA) của WB là 69,904,788 triệu USD (chiếm 77,37%); vốn đối ứng là 20,450,106 triệu USD (chiếm 22,63%). Thời gian vay vốn cho Tiểu dự án TP Cần Thơ trong vòng 25 năm, ân hạn 5 năm, lãi suất vay là 2,5%/năm (gồm lãi suất và các loại phí). Về cơ chế tài chính, đối với vốn vay của WB, hợp phần 1, 2, 3, 4 Chính phủ sẽ cấp phát 100%; đối với vốn đối ứng thành phố cấp phát 100%. Một khoảng đóng góp nhỏ khoảng 3% cho việc xây dựng hệ thống giao thông của hợp phần 1 sẽ được vận động người dân tham gia đóng góp. Khoản tiền này được giao cho chính quyền địa phương (UBND các quận, phường) và ban giám sát cộng đồng để làm nguồn kinh phí cho việc vận hành và bảo dưỡng các công trình của dự án.

Theo Ban Quản lý Dự án NCĐT vùng ĐBSCL - Tiểu dự án TP Cần Thơ, sau khi đàm phán và chính thức Ký hiệp định Tài trợ vốn, số vốn đối ứng giảm còn 22,63% (trước đây dự kiến 30%), đã góp phần giảm áp lực về vốn cho thành phố rất lớn. Mặt khác, số hộ tái định cư của dự án cũng không nhiều (khoảng 160 hộ), sẽ là điều kiện thuận lợi để triển khai dự án. So với 5 thành phố trong vùng ĐBSCL được chọn đầu tư nâng cấp đô thị lần này, TP Cần Thơ là nơi được chấp thuận vay vốn tín dụng của WB nhiều nhất.

Dự án NCĐT vùng ĐBSCL - Tiểu dự án TP Cần Thơ sẽ gồm 4 hợp phần, bao gồm: Hợp phần 1 nâng cấp cơ sở hạ tầng cấp 3 trong các khu thu nhập thấp; bao gồm việc đầu tư cải tạo, nâng cấp giao thông, cấp nước, thoát nước, cấp điện, chiếu sáng và thiết bị vệ sinh môi trường (thùng rác công cộng) trên 31 khu LIA tại 4 quận: Ninh Kiều, Bình Thủy, Cái Răng và Ô Môn. Hợp phần 2 hạ tầng hỗ trợ hạ tầng cấp 1, 2, bao gồm các hạng mục đầu tư: Đường ống phân phối nước sạch cho khu LIA 1 (khoảng 2.564m ống các loại); cải tạo, nâng cấp 5 tuyến đường chính phường Lê Bình, quận Cái Răng; cải tạo hồ Bún Xáng và các kênh rạch nằm trong lưu vực hồ (gồm: cải tạo khu vực hồ Bún Xáng, xây dựng đập tràn, cửa để điều hòa rạch Bún Xáng, cải tạo Rạch Ngỗng, cải tạo rạch phía Nam hồ Bún Xáng (đều nằm trong khu vực hồ Bún Xáng); hệ thống thoát nước đường Nguyễn Việt Hồng; cải tạo Rạch Sao; thiết bị quản lý nước thải và vệ sinh môi trường. Hợp phần 3: tái định cư (đầu tư khu tái định cư ở phường Long Tuyền, quận Bình Thủy, khoảng 5,5ha với đầy đủ cơ sở hạ tầng kỹ thuật, xã hội, trường học, trạm y tế, chợ, nhà văn hóa...). Hợp phần 4: Thực hiện và quản lý dự án. Riêng hợp phần 5 hỗ trợ kỹ thuật do Bộ Xây dựng thực hiện và điều phối dự án nên không đề cập đến nội dung chi tiết.

Báo cáo tiền khả thi của Tiểu dự án TP Cần Thơ (đã duyệt), sau khi hoàn thành sẽ có hơn 45.000 người hưởng lợi trực tiếp từ dự án; hơn 479.000 người hưởng lợi gián tiếp; tổng diện tích các khu LIA 494ha; tổng số hộ

trong các khu LIA là 5.533 hộ; tổng số hộ dự kiến bố trí tái định cư là 160 hộ (gồm 133 hộ và 20% dự phòng).

Theo nhận xét chung của Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Dự án NCĐT vùng ĐBSCL đã chuẩn bị các báo cáo tiền khả thi của từng tiểu dự án đều được Bộ Xây dựng và WB đánh giá đạt về nội dung và hình thức rất cao. Trong đó, tiểu dự án TP Cần Thơ do đã có kinh nghiệm trong việc thực hiện Dự án nâng cấp đô thị TP Cần Thơ giai đoạn 1 và 2 (tạm gọi dự án 1), nên các bước chuẩn bị đạt khá tốt. Với quá trình chuẩn bị khẩn trương, Tiểu dự án TP Cần Thơ dự kiến sẽ khởi động vào tháng 6 này để kịp hoàn thành dự án theo đúng kế hoạch và tiến độ đã ký kết trong Hiệp định Tài trợ.

Bài, ảnh: THIÊN KHIÊM

Theo báo cáo tóm tắt dự án, toàn Dự án NCĐT vùng ĐBSCL sẽ có 103 khu LIA và đây là những khu vực đầu tư trọng tâm của dự án, vừa là những nơi hưởng lợi chính của các tiểu dự án. Cụ thể, sẽ có khoảng 150.097 dân nghèo được cải thiện điều kiện sống, trong đó có hơn 296.000 người hưởng lợi trực tiếp và hơn 1,8 triệu người hưởng lợi gián tiếp. Tổng diện tích đất của 6 đô thị được triển khai khoảng 2.011km²...

Trước Dự án NCĐT vùng ĐBSCL, từ năm 2007, Bộ Xây dựng đã đề ra chiến lược NCĐT Quốc gia và kế hoạch đầu tư tổng thể cho NCĐT đến năm 2020. Dự án NCĐT Việt Nam đầu tiên (gọi tắt là dự án 1) được thực hiện tại TP Hồ Chí Minh, TP Nam Định, TP Hải Phòng và TP Cần Thơ. Dự án này đã nâng cấp cơ sở hạ tầng và cung cấp các dịch vụ cơ bản cho người dân bốn địa phương trên, mang lại lợi ích cho hơn 2,2 triệu người. Năm 2009, TP Cần Thơ hoàn thành giai đoạn một của dự án 1 với việc nâng cấp 68 hẻm, cải tạo hồ Xáng Thối, 7 cơ sở trường học và trạm y tế. Đầu tháng 4-2010, TP Cần Thơ khởi công giai đoạn hai (của dự án 1) với các hạng mục nâng cấp 118 hẻm, 3 rạch ở 12 phường thuộc hai quận Ninh Kiều và Bình Thủy.